

ÖNSÖZ

Her dilin kendi güzelliği vardır, fakat o dili öğrenmede farklı aşamalar, kolaylıklar ve zorluklar da vardır. Türkiye’den gelen öğrenci adaylarına Makedon dilini öğretme görevine başladığımda, bunun benim için, inanılmaz güzel bir tecrübe olacağını tahmin etmemiştim. Bu yönlendirme sayın Prof. Dr. Violeta Dimova’nın teşviki ile olmuştur. Daha sonra, Makedonca derslerinde, adayların hangi konulara ilgi gösterdiklerini tespit edip, hazırladığım malzemeleri “*Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1 – Турско-македонски разговорник 1*” adlı bu kitapta toplamak gerektiğini gördüm.

Son dönemde Makedonya ile Türkiye arasında kültür ve iş birliği ilişkileri de artmaktadır. Bunun sonucunda çok sayıda Türk şirketinin Makedonya’da temsilcilikleri açıldı. Ayrıca Türkiye’den gelen birçok öğrenci de Makedonya’daki fakültelere yazılıp gündelik hayatta her gün Makedoncaya gerek duymaya başladı. Bu sebeple uzmanlar, diplomatlar, temsilciler, işçiler ve öğrenciler Makedoncayı farklı seviyede öğrenmeye yöneldiler. Birçoğu Makedonca kurslarına yazılmakta, fakat adayların bir kısmı iş yoğunluğundan dolayı kursları takip edememektedir.

Bu sebeple, bu çalışma, Makedoncayı öğrenmede, kişilerin tek başına kullanabileceği yardımcı bir kitap olmayı amaçlamaktadır. Bu kitap Makedonca kurslarına yazılmadan önce de, yazıldığınızda da bilginizi genişletebilmede veya kurs için zamanı olmayanlar için temel bilgileri öğrenmekte yardımcı olacaktır. “*Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1 – Турско-македонски разговорник 1*”de temel konular, çok sık kullanılan cümleler ve ifadeler yer almıştır. Burada önce Türkçe cümleler, sonra onun Makedonca karşılığı yer almıştır. Her Makedonca cümlenin altında Türkçe transkripsiyonu (harf çevrimi) vardır. Böylece Kiril alfabesini bilmeyenler Makedonca cümlelerin seslendirmesini daha çabuk öğrenebileceklerdir.

Kısacası, elinizdeki Makedonca konuşma kılavuzu Türkçeyi bilip Makedoncayı öğrenmek isteyenler için hazırlanmıştır. Bu kitap, sokakta, okul ve iş hayatında, farklı şirketlerde ve kurumlarda, gezilerde vs. Makedonca temel iletişim ihtiyacınızı karşılayabilecek konulardan oluşmuştur.

“*Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1 – Турско-македонски разговорник 1*” kitabını okumak için öğretmen de gerekmemektedir. Bu el kılavuzu, kendi kendinize pratik konuşma edinmek için hazırlanmıştır. Cümleleri tekrarlaya tekrarlaya konuşma dilindeki kalıplar öğrenilebilecektir. Makedoncayı biraz bilenler ise kendi eksiklerini giderip yeni ifadeler ile tamamlayabilecektir.

Her dil bir zenginliktir. Umarım Türkçenin yardımıyla Makedoncanın güzelliğini, onun zenginliğini ve Türkçeyle asırlar boyu olan ilişkisini bu çalışmada daha kolay keşfedeceksiniz.

Bu çalışmayı, Türkçe metnini okuyup değerlendiren sayın Doç. Dr. Esen Beyzat¹, sayın Dr. Sevim Hilmioğlu², sayın Halil Açıkgöz³ ve Makedonca metnini okuyan meslektaşım ve düzeltmen olan Prof. Dr. Simon Sazdov ile paylaşmak istedim. Atalarımız çok iyi demiş “Bin bilsen de bir bilene danış”. Ben bu çalışmamda ise birkaç bilene danışmak istedim. Hepsine gönülden teşekkür ederim.

Üsküp, Ocak 2011

Doç. Dr. Mariya Leontiç

“Gotse Delçev” Üniversitesi

Filoloji Fakültesi

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

¹ Doç. Dr. Esen Beyzat Ankara Gazi Üniversitesinden emekli, Türkçe dışında Makedonca'yı da bilmektedir.

² Dr. Sevim Hilmioğlu, “Gotse Delçev” Üniversitesi Filoloji Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde 2011 yılında bir sömestir Türkiye’den gelerek misafir okutman olarak çalıştı.

³ Halil Açıkgöz, “Aziz Kiril ile Metodiy” Üniversitesi Filoloji Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde 2011/2012 eğitim yılında iki sömestir Türkiye’den gelerek misafir okutman olarak çalıştı.

ПРЕДГОВОР

Секој јазик има своја убавина, но при неговото изучување има разновидни етапи, леснотии и тешкотии. Кога започнав со авантурата на поучување на македонскиот јазик на кандидатите од Турција на Универзитетот „Гоце Делчев“, не ни претпоставував дека тоа за мене ќе биде исклучително убаво искуство. Оваа авантура започна со поттик на почитуваната проф. д-р Виолета Димова. На овие часови ги следев кандидатите во однос на тоа за кои теми имаат потреба и за кои теми покажуваат интерес и подготвените материјали ги собрав во оваа книга под наслов „*Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1 – Турско-македонски разговорник 1*“.

Во последно време се интензивираат културните и деловните врски помеѓу Македонија и Турција. Како резултат на ова многу турски фирми имаат претставништва во Македонија и многу студенти од Турција се запишуваат на факултетите во Македонија и во секојдневниот живот се соочуваат со македонскиот јазик. Затоа многу специјалисти, дипломати, претставници, работници и студенти имаат потребата да го научат македонскиот јазик на различни нивоа. Најголемиот дел се запишува на курсеви по македонски јазик, но дел од кандидатите поради презафатеност со работа немаат време да ги следат курсевите.

Овој труд е помошна книга што можете самостојно да го употребувате во изучувањето на македонскиот јазик. Оваа книга можете да ја применувате пред да се запишете на курс по македонски јазик, а откако ќе се запишете, може да Ви користи за проширување на знаењата. Ако немате време за курс, можете самостојно да стекнете основни знаења. Во разговорникот под наслов „*Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1 – Турско-македонски разговорник 1*“ се застапени основни теми, реченици и изрази кои најчесто се употребуваат. Прво е прикажана турската реченица, а потоа еквивалентот на македонски јазик. Под секоја реченица на македонски јазик има нејзина транскрипција со турски букви. На овој начин тие што не ја знаат кирилицата или не ја познаваат добро, побрзо ќе го научат изговорот.

Овој македонски разговорник е подготвен за тие што го знаат турскиот, а сакаат да го научат македонскиот. Оваа книга е наменета за основна комуникација на македонски јазик во училиштата, во работата, во разновидните фирми и институции, при патување и сл.

За да се чита книгата, не е потребен наставник. Оваа книга е подготвена за самите да вежбате. Повторувајќи ги речениците, ќе ги научите основните структури во разговорниот јазик, а кога ќе ги слушнете, ќе ги разберете. А тие што малку го познаваат македонскиот јазик, ќе ги пополнат своите празнини и ќе научат нови изрази. Затоа, оваа книга, може да им користи и на кандидатите кои го изучуваат македонскиот јазик во Турција.

Секој јазик е едно богатство. Се надевам дека со помош на турскиот јазик полесно ќе ја откриете убавината и богатството на македонскиот јазик и нејзината врска со турскиот јазик што трае со векови.

Оваа авантура сакав да ја споделим со почитуваните професори, доц. д-р Есен Бејзат⁴, доц. д-р Севим Хилмиоглу⁵ и лекторот Халил Ачикџоз⁶ кои ги следат моите трудови, и кои го прочитаа и лекторираа турскиот текст, и со колегата проф. д-р Симон Саздов, кој го лекторираше македонскиот текст. Во една турска поговорка се вели „И илјада пати да си сигурен во тоа што го знаеш, консултирај се со еден што е специјалист“. Јас во овој труд сакав да се консултирам со неколку специјалисти. На сите од сè срце им благодарам.

Скопје, јануари 2011 год.

Марија Леонтиќ

⁴ Доц. д-р Есен Бејзат е пензионирана професорка од Универзитетот Гази во Анкара и освен турскиот го знае и македонскиот јазик.

⁵ Доц. д-р Севим Хилмиоглу, еден семестар во 2011 год. работеше како лектор на Групата за турски јазик и книжевност, на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“.

⁶ Халил Ачикџоз, два семестра во учебната 2011/2012 год. работеше како лектор на Катедрата за турски јазик и книжевност, на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

İÇİNDEKİLER

СОДРЖИНА

Önsöz	9
Предговор	11
Рецензија на трудот „Турско-македонски разговорник 1“ од д-р Марија Леонтиќ (проф. д-р Симон Саздов).....	13
Takdim (Türk Dili Okutmanı Halil Açıkgöz).....	17
Makedon Alfabeti	
Македонска азбука	19
“Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1” de Telaffuzun Transkripsiyonu için Kullanılan İşaretler	21
Симболи употребени за транскрипција на изговорот во „Турско-македонски разговорник 1“	23
1. Bilgi Formu	
1. Лични податоци	25
2. Kişi Zamirleri	
2. Лични заменки	28
3. Gösterme Zamirleri	
3. Показни заменки	29

4. Sayılar / Rakamlar	
4. Броеви	30
5. Selamlama	
5. Поздрави и поздравување	45
6. Seslenme	
6. Обраќање	48
7. Onaylama / Kabul Etme	
7. Прифаќање	51
8.Reddetme / Kabul Etmeme	
8. Одбивање	55
9. Teşekkür Etme	
9. Заблагодарување	58
10. Sürpriz	
10. Изненадување	61
11. Özür Dileme	
11. Извинување	62
12. Tanışma	
12. Запознавање	64
13. Kendini Tanıtma	
13. Претставување на самиот себеси	69

14. Meslekler	
14. Професии	76
15. Hatır Sorma	
15. Прашување некого како е	86
16. Telefon / Cep Telefonu	
16. Телефон / Мобилен телефон	89
17. Bilgisayar	
17. Компјутер	101
18. İnternet	
18. Интернет	106
19. Aile	
19. Семејство	109
20. Ülkeler ve Diller	
20. Земји и јазици	114
21. Dil Bilme ve Konuşma	
21. Знаење и зборување јазик	121
22. Derste Uyarılar ve Sorular	
22. Инструкции и прашања на час	128
23. Okul	
23. Училиште	132

24. Fakülte	
24. Факултет	137
25. Haftanın Günleri	
25. Денови во седмицата	152
26. Aylar	
26. Месеци	158
27. Mevsimler	
27. Сезони	162
28. Saat Sorma	
28. Прашување и кажување колку е часот	164
29. Saate Göre Gündelik Faaliyetler	
29. Дневни активности според часот	176
30. Nezaket Sözcükleri	
30. Љубезни изрази	186
31. Başsağlığı	
31. Сочувства	192
32. Kutlamalar	
32. Честитки	193
33. Yerleşim Yerindeki Birimler	
33. Градби и институции во населени места	198

34. Adres Sorma ve Yönlendirme

34. Прашања и инструкции за адреса 205

35. Yaşam Yeri Hakkında Bilgi Alma

35. Информации за место на живеење 220

36. Bankada / Döviz Bürosunda

36. Во банка / Во менувачница 225

37. Alışveriş

37. Купување / Пазарење 237

Dizin

Индекс 260

